

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความชุกของอุบัติเหตุและพฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานในโรงงาน
อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา

ผู้เขียน นางสาวนันท์ณัฐ คชนาค

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาส ภูสว่าง กรรมการ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมนับเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อสุขภาพของคนทำงาน โดยพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นพนักงานที่ปฏิบัติงานในแผนกผลิตโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี ซึ่งปฏิบัติในงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไล่ไม้ งานอัดน้ำยา อบไม้และงานซ่อมบำรุง ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล อุบัติเหตุจากการทำงาน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน แบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ .93 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถามในส่วนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยรวมและ

แต่ละงานได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคในระดัที่ยอมรับได้ (0.74-0.82) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในแผนกผลิตโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราร้อยละ 40.64 เมื่อพิจารณาการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในแต่ละงานพบว่า อุบัติเหตุจากการทำงานในงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ มีอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 44.44 ในขณะที่งานอัดน้ำยา อบไม้ พบอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 28.97 ส่วนงานซ่อมบำรุงพบร้อยละ 26.59 เมื่อพิจารณาเวลาการปฏิบัติงานที่เกิดอุบัติเหตุจะพบว่า เกิดอุบัติเหตุในเวลาปฏิบัติงานกะบ่ายในสัดส่วนที่สูง คือ ร้อยละ 62.87 กิจกรรมขณะเกิดอุบัติเหตุพบว่าร้อยละ 44.44 เป็นการเกิดอุบัติเหตุขณะกำลังใช้เครื่องจักร ส่วนอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near miss) พบร้อยละ 7.90 สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานพบว่า คนงานร้อยละ 15.81 มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมในระดับสูงและอีกร้อยละ 67.25 ของคนงานมีพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงในงาน 3 งาน คือ งานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ งานอัดน้ำยา อบไม้และงานซ่อมบำรุงพบว่า คนงานในแต่ละงานประมาณร้อยละ 14-20 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงและอีกประมาณร้อยละ 62-73 ของกลุ่มคนงานมีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางที่น่าสังเกต คือ คนงานทุกคนได้รับการอบรมในด้านความปลอดภัยในการทำงานหรือวิธีการทำงานที่ปลอดภัยก่อนเข้าทำงาน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมควรตระหนักในความสำคัญของการวางแผนป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน โปรแกรมความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญในการเสริมสร้างความตระหนักในสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะการลดพฤติกรรมเสี่ยงจากการทำงาน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่องจึงมีความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title

Prevalence of Accident and Risk Behaviors Among Workers in
Rubber Wood Industry

Author

Miss Nunthanut Chochanak

Degree

Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chawapornpan Chanprasit Chairperson

Assistant Professor Rujipas Poosawang Member

ABSTRACT

Occupational accidents is a significant public health concern and consequently affects the health status of workers. Risk behaviors are accepted to be one factor related to accidents in the workplace. The main purpose of this cross-sectional descriptive study was to examine the prevalence of accidents as well as risk behaviors among workers working in a rubber wood industry at Punpin district, Surathanee province. The study samples, working in a production line, comprised three main jobs: sawn mill, klin drying, and maintenance. Data collection were conducted during November to December, 2004. The research instruments was a questionnaire, developed by the researcher based on literature review. The questionnaire consist of three parts: demographic data, occupational accident, and risk behaviors of accident. The questionnaire was reviewed by the panel of experts, with a content validity index of .93. The reliability of the questionnaires was tested using Cronbach's alpha coefficients, and its values of either overall or each production line was at an acceptable level (0.74-0.82). Data were analyzed by descriptive statistics.

The main results of the study revealed that, the prevalence rate of occupational accidents was 40.64 percent. The highest rate of such accidents was occurred in the sawn mill which was (44.44 %). The accident rates of other two lines, klin drying and maintenance, were 28.97 and 26.59 percent respectively. In addition, the accidents was highly occurred in the evening shift (62.87 %) and while working with a machine (44.44%). Nevertheless, the prevalence rate for a near miss in this study was found only 7.90 percent. Concerning risk behaviors, it was found that, overall such behaviors of workers was at a high level (15.81 %), while that of 67.25 percent of workers was at a moderate level. With regard to risk behaviors among workers of each production line, it was revealed that around 14-20 percent of these workers had risk behaviors at a high level, while that of 62-73 percent of workers was at a moderate level. It was also observed that all of these workers received a safety training course before starting a new assignment.

The results of this study, hence, indicate that occupational and environmental health nurse should recognized the significance of prevention plan for occupational accident. An effective safety program is therefore important to increase the workers awareness of safety and health, in particular to reduce risk behaviors in the workplace. Information dissemination concerning accident prevention at the worksite is thus a priority to ensure safety in the workplace.